

OBČINA CERKNO

ŽUPAN

www.cerkno.si, e: obcina@cerkno.si
Bevkova ulica 9, 5282 Cerčno
t: 05 373 46 40, f: 05 373 46 49

Številka: sl/2026
Datum: 6. 2. 2026

OBČINSKEMU SVETU OBČINE CERKNO

Zadeva: Strateški načrt Mestne knjižnice in čitalnice Idrija

Priprava gradiva: MKČI Idrija

Predlagatelj : Gašper Uršič, župan

Postopek: Sprejem soglasja

Pravna podlage:

Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica in čitalnica Idrija (Ul. RS, št. 24/09 s spremembami).

Obrazložitev:

Strateški načrt Mestne knjižnice in čitalnice Idrija za obdobje 2026 – 2031 predstavlja zavezo k dolgoročnemu, odgovornemu in trajnostnemu razvoju vseh dejavnosti, ki jih zavod opravlja – knjižnično, kinematografsko in galerijsko. Z jasno opredeljenimi cilji in ukrepi ustvarja stabilen okvir za delovanje zavoda kot odprtega prostora znanja, kulture in povezovanja vseh generacij. Uresničevanje strateških usmeritev bo pomembno prispevalo k razvoju lokalne skupnosti, krepitvi bralne kulture ter dostopnosti informacij in znanja za vse prebivalke in prebivalce Idrijsko-Cerkljanskega območja. Na uspešnost strateškega načrta vpliva kontinuirana podpora lokalne skupnosti in zagotavljanje finančnih virov financiranj. Javni zavod pa se zavezuje, da bo prejeta finančna sredstva učinkovito razporejal in kakovostno izvajal dejavnosti, za katere so namenjena.

Občinskemu svetu predlagam sprejem naslednjega soglasja:

Občinski svet Občine Cerčno izdaja soglasje k Strateškemu načrtu Mestne knjižnice in čitalnice Idrija za obdobje 2026 - 2031.

ŽUPAN

Gašper Uršič l. r.

OBČINA CERKNO

OBČINSKI SVET

www.cerkno.si, e: obcina@cerkno.si
Bevkova ulica 9, 5282 Cerčno
t: 05 373 46 40, f: 05 373 46 49

Na podlagi Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica in čitalnica Idrija (Uradni list RS št. 24/09 s spremembami), 16. člena Statuta Občine Cerčno (Uradni list RS, št. 164/20 in 42/25), je Občinski svet Občine Cerčno na ____ . redni seji dne _____ 2026 sprejel naslednje

SOGLASJE

Občinski svet Občine Cerčno izdaja soglasje k Strateškemu načrtu Mestne knjižnice in čitalnice Idrija za obdobje 2026 – 2031.

Št. 014-0005/2026-2
Cerčno, dne _____ 2026

Župan
Občine Cerčno
Gašper Uršič

014-0005/2026-1

STRATEŠKI NAČRT MESTNE KNJIŽNICE IN ČITALNICE IDRIJA

za obdobje 2026–2031

JANUAR 2026

KAZALO

KAZALO PREGLEDNIC	2
KAZALO SLIK	3
1 UVOD	4
1.1 USTANOVITVENI AKT	4
1.2 ZAKONI IN DRUGI PREDPISI	4
1.3 DRUGI DOKUMENTI	5
1.4 INTERNI AKTI	5
2 POSLANSTVO IN VIZIJA	6
3 STRATEŠKA PODROČJA	8
3.1 KNJIŽNIČNA ZBIRKA	8
3.2 STORITVE IN UPORABNIKI	11
3.2.1 KNJIŽNICA	11
3.2.2 KINO	17
3.3 PROSTORI IN OPREMA	19
3.4 KADRI IN UPRAVLJANJE	23
4 ZAKLJUČEK	27

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Sredstva občin za nakup knjižničnega gradiva.	8
Preglednica 2: Strateški cilji s področja knjižnične zbirke.	10
Preglednica 3: Število aktivnih in novih članov od 2019 do 2025.	11
Preglednica 4: Število izposojenega gradiva od leta 2019 do 2025.	15
Preglednica 5: Strateški cilji s področja storitve in uporabniki.	16
Preglednica 6: Strateški cilji za področje filmske vzgoje.	19
Preglednica 7: Strateški cilji za področje prostorov in opreme – za knjižnice.	22
Preglednica 8: Ukrepi za preprečevanje propadanja stavbe Rudniškega gledališča	23
Preglednica 9: Strateški cilji za področje kadrov in upravljanja.	25

KAZALO SLIK

Slika 1: Mestna knjižnica in čitalnica Idrija in njene enote ter prostori.	6
Slika 2: Bukva do bajte – dostava gradiva na dom ranljivejšim skupinam uporabnikov.	7
Slika 3: Knjižnična zbirka po enotah – na dan 17. 12. 2025.	9
Slika 4: Delež aktivnih članov v letu 2025.	11
Slika 5: Obisk vrtca.	13
Slika 6: Izbira prevzemnega mesta COBISS Plus na spletu.	13
Slika 7: Paketnik.	14
Slika 8: Skrb za urejenost knjižnih polic in gradiva samega.	20
Slika 9: Filmsko gledališče Idrija.	21
Slika 10: Veljavni organigram zavoda.	23

1 UVOD

Zakonske podlage za delovanje javnega zavoda Mestna knjižnica in čitalnica Idrija:

1.1 USTANOVITVENI AKT

Občini Idrija in Cerkno sta sprejeli Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica in čitalnica Idrija s sedežem v Idriji, Ulica sv. Barbare 4-5 (Ul. RS, št. 24/09). Občini Idrija in Cerkno sta sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica in čitalnica Idrija (Ul. RS, št. 22/15, 2/24, 22/24).

Pod okriljem osrednje matične knjižnice v Idriji delujejo tri podružnice – Bevkova knjižnica Cerkno, Knjižnica Spodnja Idrija ter Knjižnica Črni Vrh (od leta 2012) – in notranje organizacijske enote Filmsko gledališče Idrija (od leta 2015), Galerija Magazin nad Mestno knjižnico in čitalnico Idrija ter Galerija sv. Barbare.

1.2 ZAKONI IN DRUGI PREDPISI

- Zakon o knjižničarstvu (UL RS 87/01, 96/02, 92/15)
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o knjižničarstvu (ZKnj-1A) (UL RS 92/15)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (UL RS 96/02, 77/07 in spremembe)
- Zakon o zavodih (UL RS 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odločba US, 8/96, 36/00)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS 73/03, 70/08, 80/12 in 28/23)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS 19/03)
- Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS 105/03)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS 29/03, 162/22)
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (UL RS 96/2002)
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018–2028)
- Zakon o lokalni samoupravi (UL RS 94/07 in spremembe)
- Zakon o financiranju občin (UL RS 123/06 in spremembe)
- Kolektivna pogodba za negospodarstvo (UL RS 18/91 in spremembe)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS (UL RS 45/94 in spremembe)
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (UL RS 43/11)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (UL RS 16/07 in spremembe)
- Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (UL RS 18/94 in spremembe)

- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS 70/05, 14/06 in spremembe)
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (UL RS 95/2024)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (UL RS 73/05, 103/05, 12/06)
- Uredba o dodatni delovni uspešnosti (UL RS 14/06)
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (UL RS 51/08, 91/08)
- Pravilnik o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti (UL RS 65/16)

1.3 DRUGI DOKUMENTI

- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 2025
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018–2028)
- Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic
- Lokalni kulturni program Občine Idrija za obdobje 2023–2030

1.4 INTERNI AKTI

- Pravilnik o sistemizaciji in notranji organizaciji
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja
- Pravilnik o delovnem času
- Pravilnik o pravici do odklopa
- Pravilnik o računovodstvu
- Pravilnik o varstvu osebnih podatkov
- Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva

2 POSLANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo Mestne knjižnice in čitalnice Idrija je zagotavljati dostopen, odprt in vključujoč prostor znanja, kulture in vseživljenjskega učenja za vse prebivalce Idrije in širše skupnosti.

MKČI je **splošna knjižnica**, ki s štirimi enotami (Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, Knjižnica Spodnja Idrija, Bevkova knjižnica Cerkno in Knjižnica Črni Vrh) ter notranjo organizacijsko enoto Filmsko gledališče Idrija deluje na območju Občine Idrija in Občine Cerkno. To območje obsega skupaj 425,3 m² (od tega občina Idrija 293,7 m², občina Cerkno pa 131,6 m²) in na dan 31. 12. 2024 šteje skupaj 16.085 prebivalcev (od tega občina Idrija 11.427 prebivalcev, občina Cerkno pa 4.658 prebivalcev).

Slika 1: Mestna knjižnica in čitalnica Idrija in njene enote ter prostori.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija v okviru javne službe in kot določa Zakon o knjižničarstvu opravlja naslednje naloge in dejavnosti:

- zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično in domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdeluje knjižnične kataloge, oblikuje podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- posreduje bibliografske in druge informacijskih proizvode in storitve,
- sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobiva in izobražuje uporabnike ter informacijsko opismenjuje,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino, odrasle in odrasle s posebnimi potrebami, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

Minimalne pogoje za delovanje določa Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Mestna knjižnica in čitalnica Idrija po odloči Ministrstva za kulturo izpolnjuje vse pogoje za izvajanje knjižnične javne službe. Pri pogojih (obseg knjižnične zbirke, letni prirast monografskega gradiva, dostop do elektronskih in

zvočnih knjig in uporabniška mesta) dosegamo med 160 % in 215 % stopnjo izpolnjevanja, medtem ko pri številu knjižničnih delavcev dosegamo samo 106 % stopnjo, kar pomeni, da imamo minimalno število zaposlenih.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija se bo, tako kot v preteklem petletnem obdobju, v največji možni meri odzivala na potrebe lokalnega okolja ter jih na najboljši možen način poskušala udejanjati. Posodabljali in nadgrajevali bomo obstoječe storitve ter uvajali nove v skladu s standardi in priporočili stroke. Na ta način si bomo prizadevali ohranjati pomembno vlogo v vsakdanjem življenju in delu prebivalcev idrijsko-cerkljanskega področja.

Slika 2: Bukva do bajte – dostava gradiva na dom ranljivejšim skupinam uporabnikov.

Krepili bomo povezave navzven, in sicer s sorodnimi kulturnimi ter vzgojno-izobraževalnimi inštitucijami, društvi in združenji v ožjem in širšem okolju, in navznoter – z medsebojnim sodelovanjem in povezovanjem v kolektivu.

3 STRATEŠKA PODROČJA

3.1 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnica bo sistematično razvijala in posodabljala knjižnično zbirko tako, da bo po obsegu, strukturi in vsebini skladna z zakonodajo in strokovnimi standardi ter bo učinkovito odgovarjala na potrebe prebivalstva ter posameznih ciljnih skupin.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija vsako leto sprejme Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva, s katerim želi zastaviti bolj načrtno, transparentno, sistematično in racionalno izgradnjo knjižnične zbirke.

Bistvenega in odločilnega pomena je **primerno in kontinuirano financiranje**. Večino sredstev za nabavo knjižničnega gradiva zagotavljata občini ustanoviteljici (z veliko večjim deležem Občine Idrija), del sredstev Ministrstvo za kulturo, nekaj pa je tudi lastnih sredstev knjižnice.

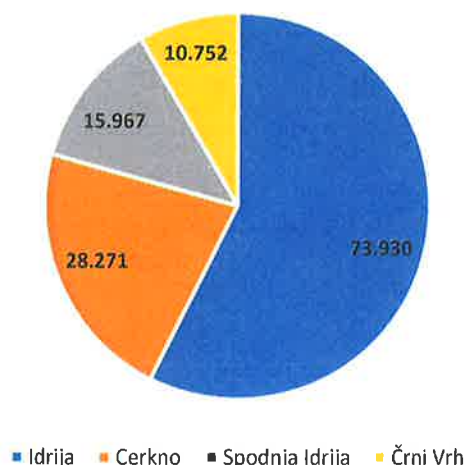
Preglednica 1: Sredstva občin za nakup knjižničnega gradiva.

Specifikacija občinskih sredstev	Število prebivalcev	Višina sredstev za nakup knjižničnega gradiva za leto 2025	EUR na prebivalca
- občina			
Idrija	11.386	47.000,00	4,13
Cerkno	4.639	8.500,00	1,83

Načrtujemo, da bomo s sredstvi Ministrstva za kulturo kupovali v večji meri leposlovje, in sicer tako za otroke in mladino, kjer bo eno izmed glavnih meril tudi dokup »zlatih hrušk«, kot tudi za odrasle. Pri tem bo kot do sedaj težišče nakupa na knjigah, ki jih sofinancira Javna agencija za knjigo. Za nakup strokovnega gradiva bomo porabljali največ občinska sredstva. S sredstvi ministrstva pa poskušamo v celoti pokriti nakup elektronskih in zvočnih knjig.

KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Slika 3: Knjižnična zbirka po enotah – na dan 17. 12. 2025.

Ena izmed nalog Mestne knjižnice in čitalnice Idrija kot splošne knjižnice je **domoznanska dejavnost**. V okviru le-te zbiramo, hranimo in obdelujemo vse gradivo s področja idrijske in cerkljanske občine. V prihodnje želimo to dejavnost še okrepiti in se uveljaviti kot osrednja točka srečevanja z lokalno dediščino. V ta namen bomo okrepili sodelovanje z lokalnimi partnerji (šole, vrtci, krajevne skupnosti, društvi, turističnimi organizacijami, zavodi, posamezniki ...), saj želimo vzbuditi zavedanje o pomembnosti hranjenja domoznanskega gradiva. V vseh enotah bomo uredili in razširili domoznanske kotičke in gradivo promovirali z razstavami, predavanji, dogodki, predstavami, objavami v glasilih ... Ob primernih kadrovskih zmožnostih načrtujemo tudi digitalizacijo gradiva.

Strateške usmeritve:

- optimalna izgradnja knjižnične zbirke,
- zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva za vse uporabnike,
- učinkovita razporeditev knjižničnega gradiva,
- digitalizacija domoznanskega gradiva.

Preglednica 2: Strateški cilji s področja knjižnične zbirke.

STRATEŠKI CILJ	Aktivnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Pričakovani učinki
Povečanje uporabe knjižnične zbirke.	Predstavitve knjig, predavanja, bralni klub, promoviranje knjig na družbenih omrežjih.	Vsi uporabniki.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Povečanje števila izposoj, pridobitev novih članov, povečanje obiska na literarnih dogodkih.
Povečanje raznovrstnosti knjižnične zbirke.	Stalno ugotavljati potrebe in želje uporabnikov.	Vsi uporabniki.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci, zadolžena za nabavo.	Optimalen izbor različnega gradiva – vključujoč neknjižno gradivo, e-knjige in e-vire.
Prilagoditev določenega gradiva ranljivim skupinam.	Nabava gradiva, ki se odziva na potrebe ranljivejših skupin bralcev – lažje vsebine, večje črke, zvočne in e-knjige.	Ranljivejše skupine.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci, zadolžena za nabavo.	Več zadovoljnih uporabnikov.
Pravilno in zadostno izločanje in preusmerjanje knjižničnega gradiva.	Odpisovanje gradiva po standardih in priporočilih nacionalne knjižnice.	Vsi uporabniki.	2026–2031	Komisija za odpis gradiva.	Aktualna zbirka knjižničnega gradiva in prostorska razbremenitev.
RFID oprema gradiva.	Opremljanje gradiva v idrijski knjižnici z nalepkami RFID.	Vsi uporabniki.	2026	Direktorica, strokovni delavci.	Hitrejši postopki pri izposoji in vračanju gradiva, uporaba knjigomata, hitrejša inventura gradiva.

RFID oprema gradiva v Bevkovi knjižnici Cerkno.	Opremljanje gradiva z RFID nalepkami, nabava RFID delovne postaje, nabava knjigomata.	Vsi uporabniki.	2027–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Hitrejši postopki pri izposoji in vračanju gradiva, uporaba knjigomata, hitrejša inventura gradiva.
---	--	--------------------	-----------	---------------------------------------	--

3.2 STORITVE IN UPORABNIKI

3.2.1 KNJIŽNICA

V Mestni knjižnici in čitalnici Idrija smo zelo dolgo uspešno uresničevali naše poslanstvo v lokalnem okolju brez članarin. V letu 2024 smo bili ena redkih knjižnic, ki je še ni imela članarine. Povečevanje vseh stroškov je že ogrožalo našo osnovno dejavnost, zato smo bili primorani uvesti članarino. Posledica (ki smo jo predvideli) je bil rahel upad števila aktivnih članov v letu 2025, kar pripisujemo dejstvu, da pogosteje več družinskih članov uporablja eno člansko izkaznico. Število izposoj gradiva namreč narašča.

Preglednica 3: Število aktivnih in novih članov od 2019 do 2025.

Leto	Število aktivnih članov	Število novih članov
2020	3.701	194
2021	3.612	187
2022	3.787	310
2023*	3.944	292
2024**	4.222	319
2025	3.681	411

*Obdobje koronavirusa.

**V maju 2024 smo uvedli članarino, posledica tega je zmanjšanje aktivnih članov v letu 2025.

Slika 4: Delež aktivnih članov v letu 2025.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija (poleg tolminske in ajdovske knjižnice) v okviru projekta območnosti preko osrednje območne Goriške knjižnice Franceta Bevka svojim članom omogoča brezplačen dostop do sicer plačljivih podatkovnih zbirk, kot so Encyclopedia Britannica, EBSCOhost in Pressreader.

Dostop je mogoč na računalnikih v knjižnici ali z oddaljenim dostopom. V naši knjižnici je najbolje obiskan portal Pressreader, v letu 2024 smo zabeležili 37.637 vpogledov naših članov. Pressreader vključuje tekoče izdaje časopisov in revij z vsega sveta, med njimi so slovenski Dnevnik in Nedeljski dnevnik ter pomembnejši svetovni časopisi The Guardian, The Independent, Il Corriere della Serra, Die Presse, Večerni list, USA Today idr.

Prav tako imamo zelo dobro statistiko obiska pri Encyclopedii Britannici, za kar gre zahvala knjižničarki v OŠ Idrija, ki izvaja bibliopedagoško vsebino Rastem z e-viri. Glede na dosežene rezultate vidimo velik potencial za razširitev te vsebine tudi na ostale osnovne šole ter na gimnazijo, s čimer bi dodatno spodbudili uporabo kakovostnih e-virov med širšim krogom učencev in dijakov.

Naši člani imajo na voljo uporabo platforme COBISS Ela, ki omogoča brezplačno izposajo elektronskih knjig. Poleg e-knjig so našim članom na voljo tudi zvočne knjige na portalu Audibook. S stalno promocijo, individualno pomočjo in izobraževalnimi aktivnostmi za uporabo e-virov in e-knjig bomo prispevali k večji uporabi digitalnih vsebin ter rasti izposoje digitalnega gradiva.

Kulturne prireditve so pomemben del poslanstva knjižnice ter so namenjene vsem skupinam uporabnikov – od otrok do odraslih. Njihov namen je spodbujanje bralne kulture, informiranje in izobraževanje ter povezovanje različnih partnerjev v lokalnem in širšem okolju. Knjižnica oblikuje vsebinsko raznolik, uravnotežen in dostopen program prireditev, ki se odziva na potrebe in interese uporabnikov ter prebivalcev, hkrati pa prispeva k razvoju kulturnega in družbenega življenja v lokalni skupnosti. V knjižnico želimo povabiti tudi uveljavljene kulturne ustvarjalce ter s tem povečati prepoznavnost in zanimanje za knjižnične prireditve.

V Mestni knjižnici in čitalnici Idrija letno izvedemo približno **30 prireditev**, večinoma gre za predstavitve knjig. Poleg tega pripravimo okoli **10 razstav** v Galeriji Magazin in v zadnjih letih 2–3 razstave tudi v Galeriji sv. Barbare. Vsak mesec od septembra do maja imamo srečanje Bevkovega bralnega kluba, ob tem tudi promoviramo prebrane in predlagane knjige v knjižnici.

Z rednim izvajanjem mesečnih ur pravljic v idrijski in cerkljanski enoti bomo spodbujali bralno pismenost, razvijali pozitiven odnos do knjige pri otrocih ter povečali zgodnje vključevanje v knjižnico.

Slika 5: Obisk vrtca.

V sodelovanju z desetimi knjižnicami bomo nadaljevali bralno akcijo Primorci beremo, ki bo v letu 2026 potekala že 20. sezono. Dolgoletna kontinuiteta projekta potrjuje njegov pomen pri spodbujanju bralne kulture in branja slovenskih avtorjev ter pri krepitvi sodelovanja med primorski knjižnicami. Izvajamo in jih bomo tudi v prihodnje projekte Rastem s knjigo, Bralnice pod slamnikom, Knjiga – zvest prijatelj med počitnicami, Šinkovčevi dnevi poezije, Pasolinijevi dnevi, Festival Brati gore ...

V letu 2025 smo za uporabnike pripravili storitev prevzemnih mest, kar pomeni, da si lahko člani sami preko sistema COBISS izberejo, na kateri lokaciji bodo prevzeli gradivo. Izbirajo lahko med knjižnicami, ki so medoddelčno povezane – Idrija, Črni Vrh, Spodnja Idrija.

Slika 6: Izbira prevzemnega mesta COBISS Plus na spletu.

Medoddelčno izposajo omogoča Občina Idrija z izposajo avtomobila Sopotnikov in s tem tudi storitev Bukva do bajte, ko ranljivejšim skupinam uporabnikov dostavimo gradivo na dom.

Nova možnost prevzema je tudi paketnik, ki je nameščen v podhodu Magazina. S postavitvijo paketnika smo uporabnikom omogočili prevzem in vračilo gradiva tudi izven odpiralnega časa in v obdobjih zmanjšane odprtosti knjižnice – med poletnim urnikom in v času praznikov.

Slika 7: Paketnik

Obstoječe stanje prikazuje, da smo v preteklem času že razvili vrsto storitev in dejavnosti za različne skupine uporabnikov. Prav tako smo vedno na voljo za izvajanje bibliopedagoških vsebin za osnovne šole in vrtce v našem okolju. Vsako šolsko leto pripravimo brošuro s ponudbo dejavnosti za organizirane obiske.

Na tej podlagi bomo v prihodnjem obdobju nadaljevali z razvojem kakovostnih vsebin za otroke in mladino ter še okrepili sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v okolju.

Obstoječe storitve bomo še razvijali, jih nadgrajevali in se prilagajali na nove okoliščine.

Preglednica 4: Število izposojenega gradiva od leta 2019 do 2025.

Leto	Število izposojenega gradiva
2019	133.901 in 810 elektronskih knjig
2020	95.521 in 2.335 e-knjig
2021	114.861 in 1934 e-knjig
2022	128.023 in 1.658 e-knjig in 54 zvočnic
2023	136.528 in 2099 e-knjig in 67 zvočnic
2024*	133.919 in 704 e-knjig in 84 zvočnic
2025	134.848 in 784 e-knjig in 273 zvočnic

*V letu 2024 je v uporabi nov portal za izposajo elektronskih knjig COBISS Ela.

Strateške usmeritve:

- ohranjati oz. povečevati število aktivnih članov knjižnice na območju občin Idrija in Cerklje,
- povečevanje virtualnega obiska knjižnice preko spletne strani in družabnih omrežij,
- ohraniti in nadgraditi obstoječe projekte in programe za spodbujanje bralne kulture,
- okrepiti in nadgraditi sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami;
- razširiti in izboljšati promocijsko dejavnost knjižnice,
- vzpostaviti digitalizacijo domoznanskega gradiva,
- nadgrajevati vlogo kulturnega središča z organizacijo in soorganizacijo kulturnih prireditev,
- izvajati dejavnosti, ki krepijo socialno vlogo knjižnice v lokalnem okolju (medgeneracijsko povezovanje, druženje ipd.),
- upoštevati dejavnosti za ranljivejše skupine uporabnikov in uporabnike s posebnimi potrebami.

Preglednica 5: Strateški cilji s področja storitve in uporabniki.

STRATEŠKI CILJ	Aktivnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Pričakovani učinki
Spodbujanje bralne kulture.	Predstavitve knjig, predavanja, izvajanje različnih projektov, vključitev v projekte različnih založb, vzpostavitev bralnih klubov, sodelovanje na portalu Dobreknjige.	Vsi prebivalci.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Povečan obisk in vpis, večja izposoja gradiva, branje kakovostnih knjig.
Povečanje števila uporabnikov.	Predstavitve knjig, izvajanje biblio-pedagoških ur, knjižnica na obisku v vrtcu in šolah, predavanja, bralni klub, promoviranje knjig na družbenih omrežjih, sodelovanje v projektu Trajnostno v knjižnico.	Vsi prebivalci.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Povečanje števila aktivnih in novih članov.
Spremljanje potreb prebivalcev.	Ankete, promocija na družbenih omrežjih, ažurna spletna stran.	Vsi prebivalci.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Vzpostavitev novih storitev, predstavitev in izbor knjižničnega gradiva glede na želje/potrebe uporabnikov.
Nove in posodobljene biblio-pedagoške vsebine.	Predavanja strokovnih delavcev knjižnice na roditeljskih	Vsi prebivalci.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Širitev pomena branja med starši, otroki in vzgojno-izobraževalnimi delavci, prepoznavnost

	sestankih v šoli in vrtcih, posodobitev obstoječih vsebin z novimi storitvami in promocijo e-knjig in e-virov.				knjižnice, tudi njenih podružnic, povečanje števila članov, povečanje št. izposoj gradiva in obiskov e-virov.
Promocija elektronskih in zvočnih knjig.	Objave na družbenih omrežjih, spletni strani, priprava navodil, izvedba usposabljanj, individualna pomoč uporabnikom – redno izobraževanje zaposlenih glede novosti.	Vsi uporabniki .	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Boljša seznanjenost in usposobljenost uporabnikov za uporabo e-storitev, Večje št. izposojenih e-knjig in zvočnih knjig.
Vzpostavitev premičnih zbirk*	Izbira gradiva, iskanje zainteresiranih pravnih oseb – društva, ustanove, krajevne skupnosti.	Vsi prebivalci.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Širiti bralno kulturno med prebivalci, ki imajo omejen ali otežen dostop do knjižnice.

*Premične zbirke so potujoče zbirke knjižničnega gradiva, ki vključujejo tako leposlovno kot tudi strokovno gradivo z različnih področij in žanrov. Gradivo je brezplačno na voljo uporabnikom, obiskovalcem na določenih lokacijah v času njihove odprtosti – dostopnosti oz. najmanj 4 ure tedensko.

3.2.2 KINO

Filmsko gledališče Idrija bo tudi v prihodnje delovalo kot osrednje kulturno in filmsko središče lokalnega okolja, z zagotavljanjem raznolikega, kakovostnega in dostopnega filmskega programa ter spremljevalnih kulturnih dogodkov za vse starostne in družbene skupine.

V Filmskem gledališču Idrija letno izvedemo več kot **250 filmskih projekcij** ter približno **20 spremljevalnih prireditev**, kot so koncerti, predstavitve in predavanja. Ob tem zunanjim uporabnikom omogočamo najem prostora ter zagotavljamo tehnično opremo in podporo pri izvedbi dogodkov. V letu 2025 je Filmsko gledališče Idrija skupno obiskalo 8.622 obiskovalcev, od tega jih je bilo 7.029 filmskih gledalcev, ki so se udeležili 252 filmskih projekcij.

Svoje poslanstvo uresničujemo z zagotavljanjem kakovostnega filmskega programa za odraslo občinstvo, mladino in otroke. Letno organiziramo približno **30 šolskih projekcij**, namenjenih učencem osnovnih in dijakom srednjih šol, v manjšem obsegu pa tudi projekcije za vrtce.

Redni program za odraslo občinstvo obsega izbor evropskih in svetovnih filmov, kinotečnih klasik, avtorskih in dokumentarnih filmov ter del lokalne filmske produkcije. Posebno pozornost namenimo programom za ranljive skupine. Pripravljamo vsebinsko prilagojene projekcije za Zvezo prijateljev mladine Idrija ter Dnevni center Centra za socialno delo Idrija. Redno izvajamo tudi filmske projekcije za uporabnike Doma upokoencev Idrija.

Med programskimi poudarki so tudi gostovanja filmskih festivalov, kot sta Kino Otok in Bovec Outdoor Film Festival, ter tematski dogodki, med drugim Paglej!, cikel filmov o glasbi v sodelovanju z Jazz Cerklno, Večer gorniškega filma, Liffe po Liffu v Idriji ter Festival industrijske kulture Betrib.

Ob tem organiziramo tudi dogodke, namenjene poglobljenemu razumevanju filmske umetnosti, kot so pogovori z uveljavljenimi filmskimi avtorji ter delavnice za otroke. Na obeh področjih prepoznavamo pomemben potencial za razvoj in nadgradnjo dodatnih vsebin na področju filmske kulture in filmske vzgoje.

Strateške usmeritve:

- zagotavljati raznolik, aktualen in pester program filmskih projekcij
- ohranjanje in nadgradnja vzgojno-izobraževalnih programov,
- izboljšati sodelovanje pri različnih dogodkih, festivalih,
- krepitev partnerskih odnosov z lokalnim okoljem in drugimi kinotekami,
- skrb za vzgojo in razvoj občinstva.

Preglednica 6: Strateški cilji za področje filmske vzgoje.

STRATEŠKI CILJ	Aktivnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Pričakovani učinki
Ohranitev/ povečanje števila obiskovalcev	Raznolik in aktualen filmski program, načrtna in stalna promocija preko različnih kanalov, spodbujanje zvestobe obiskovalcev.	Vsi prebivalci.	2026–2031	Direktorica, vodja kina.	Večji obisk kina.
Širjenje filmske kulture in vzgoje	Pogovori o filmu (filmski pedagogi, kritiki in ustvarjalci) in delavnice filmske animacije. Priprava in promocija dogodkov.	Vsi prebivalci.	2026–2031	Direktorica, vodja kina.	Večje razumevanje filmskega jezika, boljše poznavanje slovenske in tuje filmske produkcije, možnost aktivne izkušnje s filmom, večji obisk kina.

3.3 PROSTORI IN OPREMA

Storitve morajo biti fizično in digitalno dostopne vsem članom skupnosti. Za to so potrebne dobro umeščene in opremljene knjižnične zgradbe, za branje in študij primerni prostori, ustrezna tehnologija in uporabnikom prilagojen delovni čas.

Naše knjižnice so trenutno zgledno urejene in niti ne dopuščajo večjih preureditev, kakor tudi ni na voljo drugih primernih lokacij kamor bi jih lahko preselili. V izogib prostorski stiski je potrebno stalno skrbeti za odpis neaktualnega gradiva.

Slika 8: Skrb za urejenost knjižnih polic in gradiva samega.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija deluje v stavbi Rudniškega magazina, ki je razglašena za spomenik državnega pomena in vpisana na seznam svetovne dediščine pri UNESCO. V planu je vgradnja dvigala, ki bo omogočala dostop do knjižnice in galerije tudi gibalno oviranim. Pri tem bo potrebna določena preureditev knjižnice. Posledica bo tudi zmanjšanje števila polic za knjižnično gradivo. Ker se že tako soočamo s pomanjkanjem prostora, je rešitev v dodatni pisarni, saj imamo trenutno eno delovno mesto poleg čitalnice.

V pritličnem prostoru je urejen prireditveni prostor, ki ga tudi oddajamo v najem.

V Bevkovi knjižnici Cerkno je bila v letu 2025 vgrajena klima, ki bo pripomogla tako pri hlajenju v poletnem času kot tudi pri dodatnem ogrevanju v zimskem času. V naslednjih letih bo potrebna še prenova sanitarij.

V Galeriji Magazin je bila v zadnjem petletnem obdobju zamenjana celotna razsvetljava in urejeno patentno obešanje slik. Cilj, ki ni bil uresničen, je izdelava protivlomnega sistema, razlog je pomanjkanje finančnih sredstev, ki bi bila namenjena prav Galeriji Magazin. V prihodnjem obdobju planiramo, da bomo pridobivali finančna sredstva s strani Občine Idrija za obe galeriji, ki bodo ločena od knjižnične dejavnosti.

Filmsko gledališče, ki je objekt izjemnega kulturnega pomena in ena središčnih točk idrijske kulturno-tehniške dediščine, je v dotrajanem stanju. Celovita obnova/investicija je uvrščena v Načrt razvojnih programov Občine Idrija.

Brez celovite prenove v prihodnjih letih obstaja tveganje nadaljnjega poslabšanja pogojev za izvajanje kulturnega programa, zato je nujno zagotoviti vsaj delno sanacijo, zlasti prenovo sanitarij. Nujna je tudi sanacija stene za platnom. Prav tako bo potrebno zamenjati prezračevanje. Obenem dvorana potrebuje zamenjavo sedežev, ki bi omogočili večje udobje ter kakovostnejšo izkušnjo za obiskovalce.

Slika 9: Filmsko gledališče Idrija

Strateške usmeritve:

- prizadevanje za ustrezne prostorske pogoje za izvajanje knjižnične, kinematografske in galerijske dejavnosti,
- širitev knjižnične in druge kulturno-umetniške ponudbe,
- prizadevanje za ustrezno in zadostno računalniško, tehnično in drugo opremo za izvajanje knjižnične dejavnosti in informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- skrb za optimizacijo delovnih postopkov.

Preglednica 7: Strateški cilji za področje prostorov in opreme – za knjižnice.

STRATEŠKI CILJ	Aktivnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovornost osebe	Pričakovani učinki
Omogočiti dostop gibalno oviranim/ upoštevanje Zakona o izenačevanju pravic invalidov	Vgradnja dvigala v stavbi Magazin, prerazporeditev polic in izposojevalnega pulta, postavitve taktilnih oznak	Vsi prebivalci.	2026	Občina Idrija, direktorica.	Boljša dostopnost, večji obisk.
Izboljšanje delovnih pogojev za zaposlene	Ureditev dodatne pisarne, menjava razsvetljave v pisarnah in Knjižnici Idrija.	Vsi uporabniki	2026 (pisarne) 2027–2028 (knjižnica).	Direktorica, strokovni delavci.	Izboljšanje delovnih pogojev za zaposlene, zadovoljstvo zaposlenih, varčevanje pri energiji,
Prenova pritličnega prostora	Celovita prenova sanitarij.	Vsi uporabniki	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Boljši prostorski pogoji za izvajanje različnih dogodkov.
Izboljšanje prostorskih pogojev za zaposlene in uporabnike v Bevkovi knjižnici	Prenova sanitarij v Bevkovi knjižnici Cerkno.	Vsi uporabniki	2027–2028	Direktorica, vodja Bevkove knjižnice.	Izboljšanje delovnih pogojev za zaposlene, boljša dostopnost za uporabnike.
Varovanje razstav.	Vgraditev protivlomnega sistema v Galeriji Magazin.	Obiskovalci.	2027–2028	Direktorica, vodja Galerije Magazin.	Varnost umetniških del, ki so razstavljena.
Posodabljanje opreme.	Menjava zastarelih računalnikov, menjava varovalnih vrat.	Vsi uporabniki in obiskovalci.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Boljša zmogljivost in zanesljivost računalniške opreme.

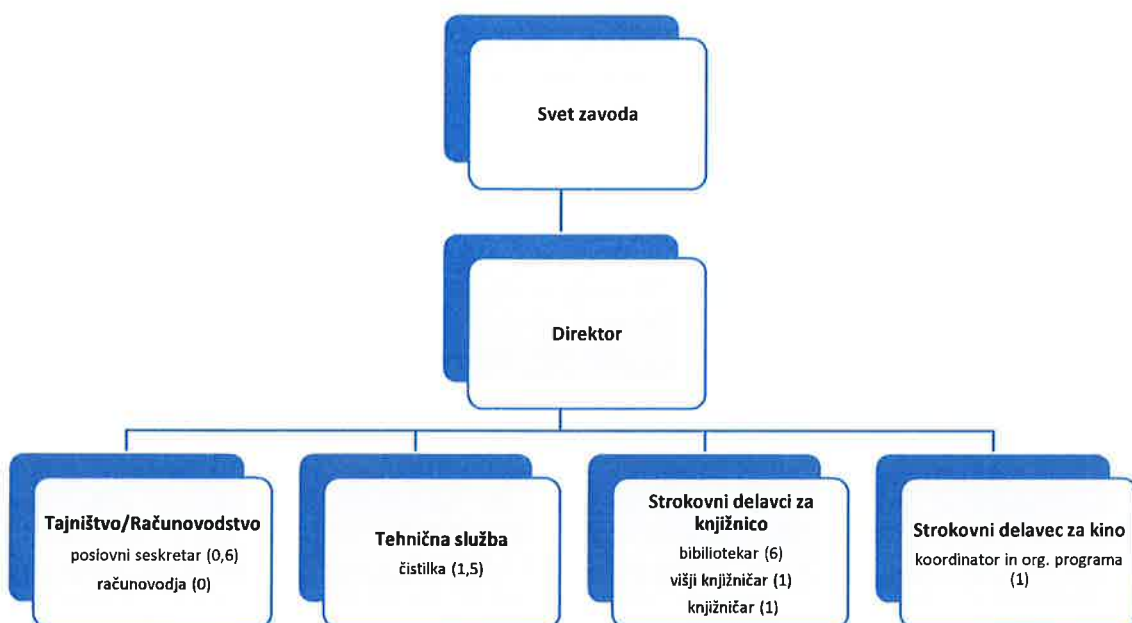
Preglednica 8: Ukrepi za preprečevanje propadanja stavbe Rudniškega gledališča

UKREPI	Aktivnosti
Prenova sanitarij v Filmskem gledališču Idrija.	Načrt in izvedba celovite prenove sanitarij.
Zamenjava sedežev v Filmskem gledališču Idrija.	Pridobitev ponudb, nabava novih sedežev.
Menjava/ popravilo prezračevalnega sistema.	Ocena stanja, iskanje najboljšega in najugodnejšega izvajalca.
Sanacija stene v Filmskem gledališču.	Pridobitev ponudb, sanacija stene.

3.4 KADRI IN UPRAVLJANJE

Zaposleni so ključni dejavnik uspešnega delovanja zavoda in predstavljajo njegovo najpomembnejšo razvojno naložbo. Zato bomo posebno pozornost namenjali načrtnemu in premišljenemu kadrovanju. Ker knjižnica deluje v dinamičnem okolju, zaznamovanem s hitrim tehnološkim razvojem ter naraščajočo ponudbo digitalnih informacijskih virov, je stalno izpopolnjevanje znanj in kompetenc zaposlenih nujno. Poskrbeli bomo za kakovostno izobraževanje vseh zaposlenih ter za ažurno sledenje novostim v knjižničarski in sorodnih strokah.

Pripravili in uvedli bomo navodila za usposabljanje in karijerne načrte za nove kadre. S ciljem rednega in učinkovitega notranjega komuniciranja ter dobrega usklajevanja dela zaposlenih bomo planirali redne kolegije in spodbujali tudi neformalno druženje in povezovanje zaposlenih, s čimer bomo krepili sodelovalno in vključujočo organizacijsko kulturo.

Slika 10: Veljavni organigram zavoda.

Za manjša (tehnična) popravila in (redna) vzdrževanja storitve najemamo zunanje izvajalce, ker nimamo sistemiziranega delovnega mesta hišnika.

Zunanjega izvajalca potrebujemo tudi za računalniške in informacije storitve, kakor tudi za tehnične zadeve v Filmskem gledališču.

Od konca leta 2023 nimamo zaposlene računovodje, tako da imamo sklenjeno pogodbo z računovodskim servisom.

Preko študentskega servisa zaposlujemo študente za varovanje razstave v Galeriji sv. Barbare, za prodajo in kontrolo vstopnic v Filmskem gledališču Idrija in študentko za občasno pomoč v knjižnici.

Strokovni delavci v knjižnični dejavnosti kakor tudi koordinator v kinu vsakodnevno potrebujejo pomoč pri računalniških in tehničnih zadevah. Knjižnica, kakor tudi kino, potrebujeta zanesljivo in varno informacijsko infrastrukturo, predvsem pa tudi kader, ki skrbi za njeno delovanje. **Informatik** bi skrbel za računalniško in tehnično opremo, vzdrževal, upravljal in nabavljal bi računalniško-informacijsko mrežo, bil bi sistemski administrator za povezavo z IZUM-om in Arnesom, skrbel bi za ažurnost spletne strani, prav tako bi lahko nudil tehnično pomoč na prireditvah in razstavah ter pomagal in svetoval uporabnikom.

V Filmskem gledališču Idrija je od leta 2015 zaposlen le en strokovni delavec, ki opravlja naloge koordinatorja in organizatorja kulturnega programa. Ker poleg rednega programa filmskih projekcij izvajamo tudi številne druge kulturne dogodke, vključno s sodelovanjem pri festivalih in organizacijo spremljevalnih prireditev, predlagamo preimenovanje oziroma razširitev delovnega mesta v **koordinatorja in organizatorja kulturnih programov**, za katero se zahteva VII. stopnja izobrazbe.

Delo v Filmskem gledališču Idrija je izjemno raznoliko in obsega strokovno pripravo kakovostnega filmskega programa, koordinacijo drugih kulturnih dogodkov in programov ter upravljanje tehnične opreme za filmske projekcije in izvedbo različnih prireditev. Poleg tega vključuje koordinacijo festivalskih dejavnosti ter sodelovanje s številnimi partnerji in izvajalci, kar bistveno presega zgolj izvajanje rednega filmskega programa. Ker Filmsko gledališče Idrija nima zaposlenega hišnika, delovne naloge vključujejo tudi skrb za osnovno delovanje objekta, pravočasno zaznavanje in sporočanje morebitnih tehničnih težav na stavbi ter iskanje ustreznih rešitev za njihovo odpravo, vključno z nujnimi manjšimi posegi.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija ima v upravljanju kar dve galeriji – Galerijo Magazin in Galerijo sv. Barbare, ki pomembno prispevata h kulturni ponudbi lokalnega okolja. V Galeriji Magazin pripravljamo razstave lokalnih društev in umetnikov ter ostalim zainteresiranim. Za zahtevnejši, kakovostnejši in pestrejši program obeh galerij nujno potrebujemo **zaposlitev strokovnega delavca s področja galerijske dejavnosti**. Strokovno vodenje bi omogočilo sistematično načrtovanje programov, boljše povezovanje obeh galerij ter ciljno in načrtno promocijo, s čimer bi galeriji postali prepoznavnejši tudi v širšem regionalnem in nacionalnem prostoru. Razstavnih dejavnosti bi lahko dodali še dodatne vsebine (pogovore in predavanja) in poskrbeli za javna vodstva po razstavah, ki bi pritegnila več obiskovalcev ter tako dodali še izobraževalno vlogo. Za uspešno izvajanje zastavljenih ciljev bo poleg kadrovske okrepitve potrebno tudi povečanje finančnih sredstev, namenjenih galerijski dejavnosti. Potrebno je upoštevati vse stroške, ki pri izvedbi razstave nastanejo, kot so stroški

prevoza, postavitve, vabila, promocija, varovanje, otvoritev in pogostitev ter potencialni honorarji umetnikov, kakor tudi vzdrževalna in investicijska dela.

Strateške usmeritve:

- konstantno kakovostno izobraževanje, izpopolnjevanje in ažurno sledenje novostim v knjižničarski in sorodnih strokah,
- spodbujanje in motiviranje zaposlenih pri razvijanju njihovih znanj in sposobnosti,
- spodbujanje zaposlenih k sodelovanju, povezovanju, timskemu delu, medsebojni pomoči,
- z razširitvijo obstoječih in uvedbo novih zaposlitev kvalitativno in kvantitativno nadgraditi obstoječe in uvajati nove dejavnosti in programe,
- zagotoviti stabilno financiranje za izvajanje programov in za razvoj knjižnice.

Preglednica 9: Strateški cilji za področje kadrov in upravljanja.

STRATEŠKI CILJ	Aktivnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Pričakovani učinki
Optimizacija delovnih procesov.	Navodila za procese dela, spremljanje kakovosti dela.	Vsi zaposleni.	2026–2031	Direktorica, poslovna sekretarka.	Boljša organizacija in boljše opravljeno delo.
Razvoj zaposlenih.	Udeležba na strokovnih izobraževanjih, uvedba kariernih načrtov in programa za uvajanje novozaposlenih	Vsi Zaposleni.	2026–2031	Direktorica, strokovni delavci.	Dobro timsko delo, večja kompetentnost zaposlenih.
Dobra komunikacija, podpora in sodelovanje med zaposlenimi.	Načrtovanje rednih kolegijev, notranjih usklajevanj dela.	Vsi zaposleni.	2026–2031	Direktorica, vsi zaposleni.	Boljša organizacija dela, obveščenost, usklajevanje dela, večja vključenost v odločanje.
Proaktivno sodelovanje z odločevalci.	Stalna komunikacija z obema občinama, aktivno sodelovanje v lokalnem okolju.	Vsi prebivalci.	2026-2031	Direktorica, Vsi zaposleni	Optimalna, aktivna in stalna podpora knjižnici.

Sprememba delovnega mesta koordinatorja kulturnega programa v koordinatorja kulturnih programov.	Sprememba Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji, podpis nove pogodbe o zaposlitvi.	Obiskovalci kina.	2026–2027	Direktorica.	Reorganizacija kinematografske dejavnosti.
Zaposlitev strokovnega delavca s področja galerijske dejavnosti.	Sprememba Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji, podpis nove pogodbe o zaposlitvi.	Obiskovalci galerij.	2026–2031	Direktorica.	Uspešno upravljanje obeh galerij – Galerije Magazin in Galerije sv. Barbare.
Izboljšava kadrovske strukture	Sprememba Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji – sistemizacija kombiniranega delovnega mesta bibliotekar/informatik	Vsi zaposleni, uporabniki.	2026–2031	Direktorica.	Učinkovitejši delovni procesi, z dodatno zaposlitvijo je možnost podaljšanja odpiralnih časov, privarčevana sredstva.

4 ZAKLJUČEK

Strateški načrt Mestne knjižnice in čitalnice Idrija za obdobje 2026–2031 predstavlja zavezo k dolgoročnemu, odgovornemu in trajnostnemu razvoju vseh dejavnosti, ki jih zavod opravlja – knjižnično, kinematografsko in galerijsko. Z jasno opredeljenimi cilji in ukrepi ustvarja stabilen okvir za delovanje zavoda kot odprtega prostora znanja, kulture in povezovanja vseh generacij.

Uresničevanje strateških usmeritev bo pomembno prispevalo k razvoju lokalne skupnosti, krepitvi bralne kulture ter dostopnosti informacij in znanja za vse prebivalke in prebivalce Idrijsko-Cerkljanskega območja.

Na uspešnost strateškega načrta vpliva kontinuirana podpora lokalne skupnosti in zagotavljanje finančnih virov financerjev. Javni zavod pa se zavezuje, da bo prejeta finančna sredstva učinkovito razporejal in kakovostno izvajal dejavnosti, za katere so namenjena.

Tina Močnik, direktorica
Mestne knjižnice in čitalnice Idrija

Datum: 30. 1. 2026

Svet Mestne knjižnice in čitalnice Idrija je na 3. (dopisni) seji mandata 2025–2029, ki se je zaključila 30. 1. 2026, sprejel naslednji

SKLEP: Svet Mestne knjižnice in čitalnice Idrija daje soglasje k Strateškemu načrtu Mestne knjižnice in čitalnice Idrija za obdobje 2026–2031.

Sonja Mlakar
predsednica sveta

